

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2024
(OR. en)

9225/24

COPS 209	SPACE 41
POLMIL 139	POLMAR 16
CIVCOM 107	TRANS 213
EUMC 197	PESCO 3
INDEF 24	FIN 477
HYBRID 58	CSC 321
DISINFO 60	CFSP/PESC 622
CYBER 133	CSDP/PSDC 284

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: ST 9223/24 COPS 207 POLMIL 137 CIVCOM 105 EUMC 195 INDEF 22
HYBRID 56 DISINFO 58 CYBER 131 SPACE 39 POLMAR 14 TRANS
211 PESCO 1 FIN 459 CFSP/PESC 620 CSDP/PSDC 282

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια και την άμυνα
της ΕΕ

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια και την άμυνα της ΕΕ, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 27 Μαΐου 2024.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια και την άμυνα της ΕΕ

Εισαγωγή

1. Η ΕΕ αντιμετωπίζει έναν άνευ προηγουμένου συνδυασμό απειλών και προκλήσεων συχνά αλληλένδετων. Η βασισμένη σε κανόνες διεθνής τάξη αμφισβητείται όλο και περισσότερο από αναθεωρητικές δυνάμεις και αυταρχικά καθεστώτα, ενώ αυξάνονται οι διεθνείς εντάσεις. Ο πόλεμος επέστρεψε στην Ευρώπη. Ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου, συνιστά υπαρκτή απειλή για την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Οι βάνανυσες τρομοκρατικές επιθέσεις της Χαμάς κατά του Ισραήλ και ο επακόλουθος πόλεμος στη Γάζα έχουν προκαλέσει μείζονα ανθρωπιστική καταστροφή και έχουν αυξήσει τις εντάσεις στη Μέση Ανατολή. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Απριλίου του 2024 και παραμένει πλήρως προσηλωμένο στην επίτευξη άμεσης κατάπαυσης του πυρός, στην άνευ όρων απελευθέρωση όλων των ομήρων, καθώς και στην παροχή απρόσκοπτης πρόσβασης στην ανθρωπιστική βοήθεια στην κλίμακα που απαιτείται για τους Παλαιστίνιους που την έχουν ανάγκη. Η ΕΕ παραμένει σταθερά προσηλωμένη σε μια διαρκή και βιώσιμη ειρήνη με βάση τη λύση των δύο κρατών. Μετά τα στρατιωτικά πραξικοπήματα και την αυξανόμενη παρέμβαση των στρατηγικών ανταγωνιστών μας στο Σαχέλ, η ΕΕ προσαρμόζει τον ρόλο της ως παρόχου ασφάλειας και τη μη στρατιωτική και στρατιωτική παρουσία της στην περιοχή. Άλλες κρίσεις και εύθραυστα πλαίσια, που συχνά έχουν καταστροφικό ανθρωπιστικό αντίκτυπο, θα απαιτήσουν συνεχή δραστηριοποίηση — για παράδειγμα στα Δυτικά Βαλκάνια, την Ανατολική Γειτονία, την περιοχή του Εύξεινου Πόντου, τον Νότιο Καύκασο, τη Νότια Γειτονία, το Κέρασ της Αφρικής και τον Κόλπο της Γουινέας.

2. Από την έναρξη του απρόκλητου και αδικαιολόγητου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας τον Φεβρουάριο του 2022 και με βάση τη στρατηγική πυξίδα, καθώς και τη διακήρυξη των Βερσαλλιών του Μαρτίου του 2022, έχει ενισχυθεί σημαντικά ο ρόλος της ΕΕ ως παράγοντα ασφάλειας και άμυνας. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί, όπως αποτυπώνεται στην ετήσια έκθεση προόδου του ύπατου εκπροσώπου, του Μαρτίου του 2024, σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής πυξίδας και προσβλέπει στην αναθεώρηση της ανάλυσης των απειλών το 2025. Η ΕΕ πρέπει να αυξήσει περαιτέρω την αμυντική της ετοιμότητα και να ενισχύσει την κυριαρχία της μέσω πρόσθετων προσπαθειών σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης και 22ας Μαρτίου 2024 και τις αρμοδιότητες των κρατών μελών. Πρέπει επίσης να ενισχύσει τη μη στρατιωτική και στρατιωτική ετοιμότητά της υπό το πρίσμα του εξελισσόμενου τοπίου των απειλών. Η ΕΕ πρέπει να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειες για την πρόληψη και την ταχύτερη αντίδραση σε κρίσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, από κοινού με τους εταίρους, όποτε είναι δυνατόν, για τη διατήρηση της ειρήνης και την ενίσχυση του κράτους δικαίου. Με την επιφύλαξη του ειδικού χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας όλων των κρατών μελών, το Συμβούλιο συμφωνεί σήμερα ως προς τις ακόλουθες πέντε κύριες προτεραιότητες για την προσεχή περίοδο, μεταξύ άλλων ενόψει του επόμενου στρατηγικού θεματολογίου:

Αταλάντευτη υποστήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία

Δεσμεύσεις ασφάλειας

3. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ΕΕ υποστηρίζει ακόμα πιο αποφασιστικά την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της. Εν προκειμένω, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι αποφασισμένα να συνεχίσουν να παρέχουν στην Ουκρανία και στον λαό της, για όσο διάστημα και όσο εντατικά χρειαστεί, όλη την απαραίτητη πολιτική, χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο θα επιδιώξει την υπογραφή των δεσμεύσεων της ΕΕ έναντι της Ουκρανίας στον τομέα της ασφάλειας έως το τέλος Ιουνίου. Μαζί με τις διμερείς ρυθμίσεις, οι δεσμεύσεις αυτές θα βοηθήσουν την Ουκρανία να αμυνθεί, να αντισταθεί στις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και να αποτρέψει επιθετικές ενέργειες στο μέλλον. Οι δεσμεύσεις της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας θα αποτελέσουν πλαίσιο για την προβλέψιμη, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη στήριξη της ασφάλειας και της άμυνας της Ουκρανίας, και θα πρέπει να εξετάζονται με ολιστικό τρόπο. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης την ανάγκη για μια στρατηγική προσέγγιση στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου.

4. Η στήριξη από το προσφάτως συσταθέν Ταμείο Βοήθειας για την Ουκρανία (UAF), στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη (EME), θα συνεχίσει να καθοδηγείται από τον επείγοντα χαρακτήρα και τις εξελισσόμενες ανάγκες των ουκρανικών ενόπλων δυνάμεων. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόοδο όσον αφορά τις πρόσθετες νομικές πράξεων με σκοπό την εκτέλεση του Ταμείου Βοήθειας για την Ουκρανία και άλλων μέτρων συνδρομής στο πλαίσιο του EME, σύμφωνα με τους εκτελεστικούς κανόνες του Ταμείου. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την πρόοδο στο σχέδιο νομικών πράξεων σχετικά με τη διοχέτευση των έκτακτων εσόδων που προέρχονται από ακινητοποιημένα περιουσιακά στοιχεία της Ρωσίας προς όφελος της Ουκρανίας, ιδίως προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πλέον άμεσες στρατιωτικές ανάγκες της, κατά κύριο λόγο μέσω του EME.

Πυρομαχικά και αεράμυνα

5. Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει την κρίσιμη σημασία της επιτάχυνσης και της εντατικοποίησης των παραδόσεων στρατιωτικού υλικού με βάση τις επείγουσες ανάγκες της Ουκρανίας, ιδίως πυρομαχικών, και συγκεκριμένα για το πυροβολικό, τους πυραύλους, τα συστήματα αεράμυνας και πυροβολικού, καθώς και μη επανδρωμένων αεροσκαφών, ενώ συνεχίζεται η αντιμετώπιση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών της Ουκρανίας. Χαιρετίζει τις πρόσφατες πρωτοβουλίες των κρατών μελών στον τομέα αυτό και θα συνεχίσει να παρέχει κίνητρα για περαιτέρω παραδόσεις. Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν περαιτέρω τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας (EOA) και τις συμβάσεις-πλαίσια των «ηγετικών κρατών», με στόχο την επείγουσα παράδοση περισσότερων πυρομαχικών και πυραύλων στην Ουκρανία.

6. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το εξαιρετικό έργο της αποστολής στρατιωτικής συνδρομής της ΕΕ (EUMAM), η οποία θα έχει εκπαιδεύσει 60 000 Ουκρανούς στρατιώτες έως το τέλος του καλοκαιριού του 2024. Η αποστολή θα συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες και επείγουσες ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων της Ουκρανίας, σε συντονισμό με τους εταίρους. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη διεύρυνση του πεδίου της εκπαίδευσης στον θαλάσσιο και εναέριο τομέα και τονίζει ότι είναι σημαντικό να συνεχιστεί η έμφαση στην ποιότητα της εκπαίδευσης των Ουκρανών στρατιωτών και στη συμβολή στην επίτευξη επιχειρησιακού αποτελέσματος. Το Συμβούλιο προσβλέπει στην επικείμενη στρατηγική επανεξέταση της αποστολής, ιδίως ενόψει των συνεχιζόμενων επειγουσών αναγκών που σχετίζονται με τον πόλεμο και των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών, όπως η μεταρρύθμιση του αμυντικού τομέα της Ουκρανίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση και για την ενίσχυση της συμβουλευτικής αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUAM) στην Ουκρανία, χάρη στην οποία θα εντατικοποιηθεί η στήριξη προς τις ουκρανικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου στα απελευθερωμένα και παρακείμενα εδάφη της Ουκρανίας και προς τις σχετικές μεταρρυθμίσεις του τομέα της μη στρατιωτικής ασφάλειας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσχώρησης της Ουκρανίας στην ΕΕ καθώς και για τη διερεύνηση και δίωξη των διεθνών εγκλημάτων τα οποία διαπράττει η Ρωσία.

Περισσότερες και καλύτερες δαπάνες σε πλαίσιο συνεργασίας

7. Η επιστροφή του πολέμου υψηλής έντασης στην ευρωπαϊκή ήπειρο απαιτεί να διασφαλίσουμε, επείγοντως και σε μεγάλη κλίμακα, τη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων. Η ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας (EBTBA) πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτει τις ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών, καθώς και των εταίρων, όποτε απαιτείται. Παράλληλα με την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας και της ετοιμότητάς της, η EBTBA, συμπεριλαμβανομένων των ΜμΕ και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης που τη συναποτελούν, πρέπει να είναι σε θέση να αναπτύσσει δυνατότητες επόμενης γενιάς με τεχνολογίες αιχμής και να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της τεχνολογικής καινοτομίας και του ανταγωνισμού σε ένα ποικιλόμορφο τοπίο, χρησιμοποιώντας τον ΕΟΑ ως πλατφόρμα για την ανταλλαγή πληροφοριών και τον συντονισμό των θέσεων των κρατών μελών.

Οι αναθεωρημένες προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων που συμφωνήθηκαν τον Νοέμβριο του 2023 καλύπτουν τις πλέον αναγκαίες και επείγουσες δυνατότητες πλήρους φάσματος. Το Συμβούλιο τονίζει ότι οι προτεραιότητες αυτές χρησιμεύουν ως βασικό σημείο αναφοράς για όλες τις ενωσιακές αμυντικές πρωτοβουλίες και τις πολιτικές και τα μέσα που σχετίζονται με την άμυνα για τη στήριξη του συνεργατικού σχεδιασμού και προγραμματισμού σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Το Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης το έργο του κόμβου καινοτομίας του ΕΟΑ για την ευρωπαϊκή άμυνα σε συνέργεια με το ενωσιακό πρόγραμμα καινοτομίας στον τομέα της άμυνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση και για τη μακροπρόθεσμη επανεξέταση του ΕΟΑ για το 2024, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2023, και ζητεί την πλήρη εφαρμογή της. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει την πολιτική ώθηση που περιέχεται σε αυτήν, επαναλαμβάνοντας τον ρόλο του ΕΟΑ στο τοπίο των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων.

Σύμφωνα με τη στρατηγική πυξίδα, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη βούληση να ενισχυθεί η στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και η ικανότητά της να συνεργάζεται με τους εταίρους για τη διασφάλιση των αξιών και των συμφερόντων της. Μια ισχυρότερη και ικανότερη ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας θα συμβάλει θετικά στην παγκόσμια και τη διατλαντική ασφάλεια και θα λειτουργήσει συμπληρωματικά προς το ΝΑΤΟ, το οποίο παραμένει το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας για τα μέλη του. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τις κατευθυντήριες αρχές που ορίζονται στις Συνθήκες και εκείνες που συμφωνήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία

8. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παρουσίαση της κοινής ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου σχετικά με μια νέα στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (EDIS) και ζητεί να προχωρήσουν όλες οι σχετικές εργασίες σε συντονισμό με τα κράτη μέλη. Το συνοδευτικό πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία που πρότεινε η Επιτροπή αποτελεί σημαντικό βήμα προς την εφαρμογή της στρατηγικής και οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για το μέσο αυτό θα πρέπει να συνεχιστούν ταχέως. Αμφότερα θα πρέπει να προσφέρουν τρόπους για την αύξηση της αμυντικής ετοιμότητας της ΕΕ, ενώ θα συμπληρώνουν και θα συνάδουν πλήρως με τα υφιστάμενα αμυντικά εργαλεία, μέσα, δομές και πρωτοβουλίες της ΕΕ, αποφεύγοντας τις περιττές αλληλεπικαλύψεις.

9. Η αύξηση της αμυντικής ετοιμότητας της ΕΕ και η ενίσχυση της κυριαρχίας της Ένωσης θα απαιτήσουν να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες των κρατών μελών. Το Συμβούλιο συμφωνεί ως προς την ανάγκη για μια ισχυρή EBTBA και για περισσότερες, καλύτερες και από κοινού επενδύσεις ως βασικές προϋποθέσεις. Προς τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο:
- υπενθυμίζει την κοινή δέσμευση για σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών και για καλύτερες και ταχύτερες επενδύσεις από κοινού, κατ' εφαρμογή των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου 2024, και ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για επενδύσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των δυνατοτήτων και με βάση τις προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων που έχουν συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη·
 - αναγνωρίζει την ανάγκη να αυξηθεί και να διασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα αμυντικών προϊόντων μέσω της ανάπτυξης μιας πιο ευέλικτης και ανθεκτικής EBTBA σε ολόκληρη την Ένωση, η οποία θα είναι σε θέση να διασφαλίζει την ασφάλεια του εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα μέτρα των κρατών μελών, και με βάση τη διακήρυξη των Βερσαλλιών και τη στρατηγική πυξίδα, με παράλληλη δέσμευση για τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων·
 - υπενθυμίζει ότι η EBTBA χρειάζεται σημαντικές και διαρκείς επενδύσεις από τα κράτη μέλη και, με την επιφύλαξη του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, από την Ένωση, ώστε να υποστηριχθεί η αμυντική ετοιμότητα της ΕΕ·

- υπογραμμίζει τη σημασία της επαρκούς και συνεπούς χρηματοδότησης για την αμυντική ετοιμότητα της ΕΕ·
- τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η πρόσβαση της EBTBA σε δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση. Αυτό ισχύει κυρίως για τις ΜμΕ. Υπογραμμίζει επίσης ότι το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης δεν συνιστά εμπόδιο για τη χρηματοδότηση του αμυντικού τομέα και αναγνωρίζει ότι η αμυντική βιομηχανία μπορεί επίσης να αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη και θέσεις εργασίας και να τονώσει την καινοτομία. Το Συμβούλιο σημειώνει τον σημαντικό επικοινωνιακό αντίκτυπο των πολιτικών του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και υπενθυμίζει την προτροπή που του απηύθυνε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου 2024 να αναπροσαρμόσει την πολιτική του για τη δανειοδότηση της αμυντικής βιομηχανίας και τον ισχύοντα ορισμό των αγαθών διπλής χρήσης, διασφαλίζοντας παράλληλα τη χρηματοδοτική του ικανότητα·
- Υπενθυμίζει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2024 ζήτησε να διερευνηθούν όλες οι επιλογές για την κινητοποίηση χρηματοδότησης και να υποβληθεί σχετική ενημέρωση έως τον Ιούνιο.

10. Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι η φιλοδοξία της ΕΕ να επιτύχει αμυντική ετοιμότητα θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί μοχλευτικά μέσω εταιρικών σχέσεων. Υποστηρίζει την ενίσχυση της συνεργασίας, με σκοπό τη σταδιακή ενσωμάτωση στην EBTBA της τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης της Ουκρανίας στον τομέα της άμυνας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το πρώτο Φόρουμ Αμυντικών Βιομηχανιών ΕΕ-Ουκρανίας που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 6 Μαΐου 2024 και προσβλέπει στην ίδρυση γραφείου καινοτομίας στο Κίεβο. Ομοίως, το Συμβούλιο ενθαρρύνει τον ΕΟΑ να διερευνήσει το ενδεχόμενο αναθεώρησης του διοικητικού διακανονισμού του με το ουκρανικό υπουργείο Άμυνας, μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες. Επιπλέον, το Συμβούλιο ζητεί να προωθηθεί η ενισχυμένη συνεργασία με το ΝΑΤΟ σε θέματα αμυντικής βιομηχανίας με αμοιβαία επωφελή τρόπο, ιδίως με την ενίσχυση της συνεργασίας για την εφαρμογή προδιαγραφών.

Μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία

11. Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία (PESCO) αποτελεί κεντρικό πλαίσιο για την εμβάθυνση της αμυντικής συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών σε επίπεδο ΕΕ, ενισχύοντας την επιχειρησιακή ετοιμότητα και διαλειτουργικότητα, τις αμυντικές δαπάνες και επενδύσεις, την ανάπτυξη δυνατοτήτων και τη συμβολή των ενόπλων δυνάμεών τους στις πλέον απαιτητικές αποστολές και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση μιας κοινής στρατηγικής κουλτούρας. Από την εν εξελίξει στρατηγική επανεξέταση της PESCO, η οποία καλύπτει τόσο τις πλέον δεσμευτικές υποχρεώσεις όσο και τα συνεργατικά έργα, θα πρέπει να προκύψει μια ισχυρότερη και πιο στρατηγική και αποτελεσματική PESCO μετά το 2025, που θα αντικατοπτρίζει την επιδείνωση του περιβάλλοντος ασφάλειας και θα συμβάλλει στην αμυντική ετοιμότητα της ΕΕ. Η διατήρηση της φιλοδοξίας, η διασφάλιση της ανάληψης πολιτικής ευθύνης και η ενίσχυση της στρατηγικής επικοινωνίας, η επικέντρωση των προσπαθειών μας σε έργα που αντιμετωπίζουν σημαντικά από στρατηγική άποψη κενά δυνατοτήτων και η εδραίωση της συνοχής με τις ενωσιακές αμυντικές πρωτοβουλίες και τις πολιτικές και τα μέσα που σχετίζονται με την άμυνα θα επιτρέψουν στην PESCO να ανταποκριθεί καλύτερα στις επιχειρησιακές ανάγκες και στις ανάγκες δυνατοτήτων. Αυτό θα βοηθήσει τα συμμετέχοντα κράτη μέλη να ενισχύσουν την αμυντική συνεργασία τους και να δρουν καλύτερα από κοινού βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Αύξηση της ικανότητας δράσης της ΕΕ

Ερυθρά Θάλασσα / Περιοχή του Κόλπου

12. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έναρξη της EUNAVFOR ASPIDES, μιας αμυντικής επιχείρησης για την ασφάλεια στη θάλασσα με ισχυρή εντολή να συμβάλει στη διαφύλαξη του διεθνούς δικαίου, στην αποκατάσταση της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας και στην προστασία της εμπορικής ναυτιλίας και των ναυτικών της στα Στενά του Baab al-Mandab και στα Στενά του Hormuz, καθώς και στα διεθνή ύδατα στην Ερυθρά Θάλασσα, στον Κόλπο του Άντεν, στην Αραβική Θάλασσα, στον Κόλπο του Ομάν και στον Περσικό Κόλπο, σε συντονισμό με άλλους φορείς της ασφάλειας στη θάλασσα, ιδίως την EUNAVFOR ATALANTA, την EMASoH-Agenor και την επιχείρηση Prosperity Guardian. Χαιρετίζει τα πρώτα επιχειρησιακά αποτελέσματα της EUNAVFOR ASPIDES και καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν επαρκή και διαρκή συγκρότηση δυνάμεων. Τονίζει τη σημασία της συνεχούς και ενισχυμένης στρατηγικής επικοινωνίας με τους περιφερειακούς φορείς και του βέλτιστου συντονισμού των δράσεων των κρατών μελών για την αποκλιμάκωση των συγκρούσεων και τη βιώσιμη διαφύλαξη της ασφάλειας και της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας στην περιοχή των επιχειρήσεων.

13. Επί μια δεκαετία και πλέον, η ΕΕ επενδύει σημαντικούς πόρους και αναπτύσσει πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό στην περιοχή του Σαχέλ. Οι πρόσφατες αλλαγές στην πολιτική κατάσταση και στην κατάσταση της ασφάλειας έχουν επηρεάσει τη δραστηριοποίησή μας στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ. Παρά τις προκλήσεις αυτές, το Συμβούλιο τονίζει ότι η ασφάλεια και η σταθερότητα του Σαχέλ παραμένουν μακροπρόθεσμη προτεραιότητα για την ΕΕ. Τονίζει ότι είναι σημαντικό να αναπροσαρμόσουμε τη δραστηριοποίησή μας στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ, με γνώμονα μια περιφερειακή προσέγγιση, ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη και σπονδυλωτή, καθώς και να παράσχουμε πιο προσαρμοσμένη και προσανατολισμένη στη ζήτηση στήριξη με βάση τις τοπικές ανάγκες και τα τοπικά αιτήματα, καθώς και την ανάληψη ευθύνης και τη λογοδοσία. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την προσφάτως θεσπισθείσα πολιτικοστρατιωτική πρωτοβουλία της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα προς στήριξη των Δυτικοαφρικανικών χωρών του Κόλπου της Γουινέας, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των δευτερογενών επιπτώσεων από το Σαχέλ. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθούν από κοινού οι προϋποθέσεις για μακροπρόθεσμη ειρήνη και σταθερότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης τοπικής πολιτικής ευθύνης στην περιοχή.

14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το σημαντικό έργο όλων των μη στρατιωτικών και στρατιωτικών αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ σε διάφορα μέρη του κόσμου. Η δύναμη της ΕΕ για την πρόληψη και την αντιμετώπιση εξωτερικών συγκρούσεων και κρίσεων εδράζεται στην ικανότητά της να χρησιμοποιεί τόσο στρατιωτικά όσο και μη στρατιωτικά μέσα με συντονισμένο τρόπο. Το Συμβούλιο τονίζει τη στρατηγική σημασία της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων για την ευρωπαϊκή σταθερότητα, επιβεβαιώνει τη σημασία της ενίσχυσης των δεσμών με την περιοχή βάσει κοινών αξιών, αρχών και ευθυγράμμισης με την ΚΕΠΠΑ, και επαναλαμβάνει την ετοιμότητά του να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας στην περιοχή. Αναγνωρίζει τη συμβολή της EUFOR Althea στο ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και στην περιοχή, καθώς και τις σταθεροποιητικές δραστηριότητες της EULEX Kosovo. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να συνεχίσει να στηρίζει την επαναφορά της σταθερότητας και της ασφάλειας στο Ιράκ, μέσω της EUAM Iraq, και στη Λιβύη, μέσω της EUBAM Libya και της επιχείρησης EUNAVFOR MED IRINI, συμπεριλαμβανομένων του βασικού καθήκοντός της να συμβάλει στην εφαρμογή του εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ έναντι της Λιβύης, καθώς και των δευτερευόντων καθηκόντων της. Υπογραμμίζει επίσης τη συμβολή της EUNAVFOR MED IRINI στη διατάραξη του επιχειρηματικού μοντέλου των δικτύων παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων μέσω της συλλογής πληροφοριών. Υπογραμμίζει ότι η EUPOL COPPS και η EUBAM Rafah θα συνεχίσουν να συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας της Παλαιστινιακής Αρχής, ιδίως όσον αφορά τη μη στρατιωτική αστυνομία, τη δικαιοσύνη και τη διαχείριση των συνόρων, στο πλαίσιο της ευρύτερης συνολικής πολιτικής δέσμευσης για τη λύση των δύο κρατών και τη βιωσιμότητα ενός μελλοντικού παλαιστινιακού κράτους, προοπτικές στις οποίες η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη.

Το Συμβούλιο τονίζει επίσης την ανάγκη ευελιξίας για την προσαρμογή, όπως απαιτείται, των δύο αποστολών, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις μελλοντικές πολιτικές ανάγκες και ανάγκες ασφάλειας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ενισχυμένη συμβολή της ΚΠΑΑ στην ειρήνη και την ασφάλεια στη Μοζαμβίκη, μέσω της EUTM Mozambique, και στο Κέρας της Αφρικής, μέσω της EUCAP Somalia, της EUTM Somalia και της EUNAVFOR ATALANTA· επιδοκιμάζει τη συμβολή της στην αποτροπή της πειρατείας και στην προστασία του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος και άλλων ευάλωτων θαλάσσιων μεταφορών. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευση της ΕΕ να κινητοποιήσει αποτελεσματικά το πλήρες φάσμα των εργαλείων και των πολιτικών της στην περιοχή, διασφαλίζοντας την ανάληψη πλήρους ευθύνης από τους εταίρους.

15. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την αυξανόμενη σημασία όλων των μη στρατιωτικών αποστολών ΚΠΑΑ στο σημερινό γεωστρατηγικό περιβάλλον ως μοναδικού πολιτικού και επιχειρησιακού εργαλείου για τη στήριξη των χωρών υποδοχής στη γειτονία της και πέραν αυτής, και υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης των δυνατοτήτων και του προσωπικού τους. Το Συμβούλιο τονίζει ιδιαίτερα την ταχεία έναρξη της αποστολής της ΕΕ στην Αρμενία και της αποστολής εταιρικής σχέσης της ΕΕ στη Δημοκρατία της Μολδαβίας το 2023, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν τόσο στις αντίστοιχες καταστάσεις και απειλές στον τομέα της ασφάλειας όσο και στις αυξανόμενες ανάγκες των χωρών υποδοχής και του πληθυσμού τους. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει το συνεχές σημαντικό έργο της EUMM Georgia, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί βασικό σταθεροποιητικό παράγοντα στη χώρα.

16. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την καίρια σημασία του ΕΜΕ ως παγκόσμιου μέσου για τη στήριξη των στόχων της ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ, που καθιστά δυνατή τη στοχευμένη στρατιωτική και αμυντική βοήθεια με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών των χωρών εταίρων.
17. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση της πολιτικής δέουσας επιμέλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου όσον αφορά την παροχή στήριξης σε τρίτους στον τομέα της ασφάλειας (EU HRDDP) και ζητεί την ταχεία και πλήρη εφαρμογή της από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Το Συμβούλιο ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια και χαιρετίζει την ανανεωμένη δέσμευση για την προώθηση του θεματολογίου για τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις (CAAC), συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του καταλόγου σημείων προς έλεγχο για την ενσωμάτωση της CAAC σε αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ.
18. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες για την επιχειρησιακή εφαρμογή της αντίληψης σταθεροποίησης της ΕΕ του 2022, με βάση όλα τα σχετικά εργαλεία και μέσα, από την ΕΥΕΔ, τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τα κράτη μέλη σύμφωνα με την ολοκληρωμένη προσέγγιση έναντι των εξωτερικών συγκρούσεων και κρίσεων.

19. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να τεθεί πλήρως σε λειτουργία η ενωσιακή ικανότητα ταχείας ανάπτυξης (EU RDC) έως το 2025. Ζητεί από τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν συνεχώς τις δυνάμεις και δυνατότητές τους για τον σκοπό αυτό. Εγκρίνει σήμερα τα δύο εναπομένοντα γενικά επιχειρησιακά σενάρια (επιβολή της ειρήνης, πρόληψη συγκρούσεων/ανάπτυξη ικανοτήτων). Το Συμβούλιο σημειώνει ότι, μόλις εκπονηθούν τα επακόλουθα έγγραφα σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης, η ΕΕ θα διαθέτει πέντε βασικά σενάρια για τον συνεχή έγκαιρο σχεδιασμό, ώστε η ΕΕ να μπορεί να δρα αποτελεσματικά και ταχύτερα. Ο έγκαιρος σχεδιασμός θα συνεκτιμάται επίσης στις απαιτήσεις για την EU RDC και θα διευκολύνει τη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε περίπτωση κρίσης. Το Συμβούλιο τονίζει την ιδιαίτερη σημασία των τακτικών πραγματικών ασκήσεων που σχετίζονται με την EU RDC για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και διαλειτουργικότητάς της. Εν προκειμένω, χαιρετίζει την πρώτη στρατιωτική πραγματική άσκηση της ΕΕ στην Ισπανία το 2023, προσβλέπει στην επόμενη πραγματική άσκηση στη Γερμανία τον Νοέμβριο/Δεκέμβριο του 2024, και τονίζει ότι είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι ασκήσεις το 2025 και μετά από αυτό. Υπενθυμίζει επίσης τη δέσμευση να ενισχυθεί και να διευρυνθεί το πεδίο των κοινών δαπανών για τις στρατιωτικές αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ, τις ασκήσεις και την EU RDC, και προσβλέπει να τεθεί σε λειτουργία το συντομότερο δυνατόν.

20. Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη και την ΕΥΕΔ να εργαστούν περαιτέρω για τη θέση σε πλήρη λειτουργία της Στρατιωτικής Δυνατότητας Σχεδίασης και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων (MPCC) έως το 2025, ιδίως με την ενίσχυση των ασφαλών συστημάτων επικοινωνίας και πληροφοριών της και την παροχή του απαραίτητου προσωπικού και χρηματοδότησης, ώστε η MPCC να είναι σε θέση να σχεδιάζει και να διεξάγει πολύπλοκες πολυτομεακές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων σε μη επιτρεπτικά περιβάλλοντα. Υπενθυμίζει ότι, μόλις η MPCC τεθεί σε πλήρη λειτουργία, θα πρέπει να θεωρείται η προτιμώμενη δομή διοίκησης και ελέγχου για τις στρατιωτικές αποστολές, τις επιχειρήσεις, τις ασκήσεις και την EU RDC. Όσον αφορά τη μη στρατιωτική ΚΠΑΑ, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά την οργανωτική μεταρρύθμιση της Μη Στρατιωτικής Δυνατότητας Σχεδιασμού και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων (CPCC) και δεσμεύεται να ενισχύσει και να αναπτύξει τη CPCC ώστε να μετεξελιχθεί στο στρατηγείο μη στρατιωτικών επιχειρήσεων.

21. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της στρατιωτικής κινητικότητας για την ευρωπαϊκή ασφάλεια και άμυνα, συμπεριλαμβανομένου ενός λειτουργικού δικτύου. Καλεί τα κράτη μέλη να υλοποιήσουν επείγοντως τη δέσμευση για τη στρατιωτική κινητικότητα που παρατίθεται σε παράρτημα των παρόντων συμπερασμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο συμφωνεί να επιταχύνει τη μετακίνηση των στρατιωτικών δυνάμεων μεγάλης κλίμακας με ελάχιστη προειδοποίηση εντός και εκτός της Ένωσης μέσω συνεκτικών εθνικών δεσμεύσεων συμπληρωματικά προς το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τη στρατιωτική κινητικότητα 2.0¹. Το Συμβούλιο παραμένει επίσης προσηλωμένο στην περαιτέρω ενίσχυση της αμοιβαία επωφελούς εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του ΝΑΤΟ στον τομέα της στρατιωτικής κινητικότητας, στο πλαίσιο των τριών κοινών δηλώσεων του 2016, του 2018 και του 2023, με πλήρη σεβασμό των συμφωνημένων κατευθυντήριων αρχών, καθώς και της αυτονομίας λήψης αποφάσεων και των δύο οργανισμών, και λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση 360 μοιρών. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης ότι η ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας προϋποθέτει επαρκείς πόρους, επενδύσεις και προσπάθειες τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, με πλήρη σεβασμό της κυριαρχίας των κρατών μελών και με την επιφύλαξη των μελλοντικών διαπραγματεύσεων για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο καλεί την ΕΥΕΔ, από κοινού με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, τον ΕΟΑ και τα έργα PESCO, να συντονίσουν τον τακτικό απολογισμό της προόδου που σημειώνεται, με σκοπό την πλήρη και ολοκληρωμένη θέση σε εφαρμογή της δέσμευσης για τη στρατιωτική κινητικότητα έως το 2026.

¹ 15047/22.

22. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει την αποφασιστικότητα της ΕΕ να επιδείξει αμοιβαία συνδρομή και αλληλεγγύη σε περίπτωση επίθεσης εναντίον ενός κράτους μέλους. Επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ θα συνεχίσει να επενδύει στην αμοιβαία συνδρομή της δυνάμει του άρθρου 42 παράγραφος 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στην αλληλεγγύη δυνάμει του άρθρου 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως μέσω συχνών ασκήσεων. Αυτό δεν επηρεάζει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών. Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Βορείου-Ατλαντικού Συμφώνου, η οποία παραμένει, όσον αφορά τα κράτη που είναι μέλη του, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.

Μη στρατιωτική ΚΠΑΑ

23. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα μέτρα που έχουν ληφθεί με σκοπό να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ με την εφαρμογή του συμφώνου μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ 2023-2027² και αναμένει κατευθυντήριες αρχές για τη μη στρατιωτική ΚΠΑΑ έως το τέλος του 2024. Ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους για από κοινού αύξηση του αριθμού των αποσπασμένων εμπειρογνομόνων σε μη στρατιωτικές αποστολές ΚΠΑΑ, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη μη στρατιωτική ΚΠΑΑ. Χαιρετίζει την πρώτη ετήσια διάσκεψη για τις μη στρατιωτικές δυνατότητες και την πρώτη διάσκεψη για τη συγκρότηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού, που πραγματοποιήθηκαν τον Απρίλιο του 2024, και προσβλέπει στον καθορισμό ενός φιλόδοξου στόχου για την ανάπτυξη δυνατοτήτων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024 στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάπτυξης μη στρατιωτικών δυνατοτήτων. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την ανάγκη για διεξαγωγή τακτικών συζητήσεων σχετικά με τη μη στρατιωτική ΚΠΑΑ στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων.

² 9588/23.

Κυβερνοαπειλές και υβριδικές απειλές, χειραγώγηση πληροφοριών και παρεμβάσεις από το εξωτερικό (FIMI)

24. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να ενισχυθούν η πρόληψη, ο εντοπισμός, η αποτροπή, η ανθεκτικότητα και η αντίδραση έναντι υβριδικών απειλών, χειραγώγησης πληροφοριών και παρεμβάσεων από το εξωτερικό (FIMI), κυβερνοαπειλών και κακόβουλων δραστηριοτήτων που στοχεύουν την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τους εταίρους της, με την περαιτέρω ανάπτυξη ειδικών μέσων. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής της εργαλειοθήκης για τη διπλωματία στον κυβερνοχώρο³ και την περαιτέρω επιχειρησιακή εφαρμογή της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό (εργαλειοθήκη FIMI). Ζητεί τον περαιτέρω εξορθολογισμό και την ανάπτυξη αυτών των εργαλειοθηκών και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τους σχετικούς φορείς της ΕΕ να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό των υφιστάμενων μέσων και εμπειρογνωμοσύνης, μεταξύ άλλων, όπου απαιτείται, συμπληρώνοντας τα υφιστάμενα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων και εκπονώντας νέα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των υβριδικών δραστηριοτήτων και των περιπτώσεων FIMI. Προκειμένου να διασφαλιστούν η επίγνωση της κατάστασης βάσει πληροφοριών και η στρατηγική ανάλυση προοπτικών, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι έως το 2025 η Ενιαία Ικανότητα Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με την αναβάθμιση των πόρων και των ικανοτήτων της.

³ 10289/23.

25. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίζει κακόβουλες συμπεριφορές, ιδίως ενόψει των επικείμενων ευρωπαϊκών εκλογών, και καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, να προωθήσουν μια προσέγγιση πλήρους φάσματος όσον αφορά την ανθεκτικότητα, την αντίδραση, την πρόληψη των συγκρούσεων, τη συνεργασία και τη σταθερότητα στον κυβερνοχώρο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, προληπτικών μέτρων προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο να παρουσιάσει μια γενική ιδέα και έναν χάρτη πορείας έως το τέλος του 2024 για τη δημιουργία κέντρου συντονισμού της ΕΕ για την κυβερνοάμυνα (EUCDCC) το 2025, με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας στον τομέα της κυβερνοάμυνας και τη διερεύνηση της συμπερίληψης του περιβάλλοντος πληροφοριών και του ηλεκτρονικού πολέμου στο αντικείμενό του. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συμβολή των σχετικών έργων PESCO στο πλαίσιο αυτό.

Επιπλέον, το Συμβούλιο χαιρετίζει και ενθαρρύνει τον στενό συντονισμό με ομοϊδεάτες εταίρους για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των απειλών FIMI, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης της G7. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον εξοπλισμό των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ με ειδικά μέσα από την εργαλειοθήκη FIMI, καθώς αυτό θα ενισχύσει σημαντικά την ανθεκτικότητα και την αποτελεσματικότητά τους στην αντιμετώπιση των απειλών FIMI, και τονίζει τη σημασία της ισχυρής στρατηγικής επικοινωνίας. Η δημιουργία του κέντρου ανταλλαγής και ανάλυσης πληροφοριών FIMI (ISAC) αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών και άλλους ομοϊδεάτες εταίρους και μεταξύ αυτών.

26. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συμφωνία σχετικά με το πλαίσιο κατευθυντήριων γραμμών για τη σύσταση στην πράξη των ομάδων ταχείας αντίδρασης σε υβριδικές ενέργειες. Με την κινητοποίηση σχετικής εμπειρογνωσίας σε επίπεδο ΕΕ και εντός σύντομου χρονικού διαστήματος όταν χρειάζεται, οι ομάδες θα αποτελέσουν σημαντικό μέσο στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών, των χωρών-εταίρων και των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ, ώστε να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά τους σε υβριδικές απειλές και την αντιμετώπισή τους. Το Συμβούλιο καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, να καταστήσουν τις ομάδες πλήρως λειτουργικές.

27. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι τα διαστημικά συστήματα και οι διαστημικές υπηρεσίες είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της κοινωνίας, της οικονομίας και της ασφάλειας και άμυνάς μας. Καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο και την Επιτροπή να εφαρμόσουν ταχέως τη διαστημική στρατηγική για την ασφάλεια και την άμυνα σε στενό συντονισμό με τα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την υποβολή της πρώτης ετήσιας διαβαθμισμένης ανάλυσης του τοπίου των διαστημικών απειλών, καθώς και για την άσκηση για την αντιμετώπιση διαστημικών απειλών που έγινε τον Μάρτιο. Τονίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης της αντίδρασης της ΕΕ στις διαστημικές απειλές και, για τον σκοπό αυτό, καλεί τον ύπατο εκπρόσωπο να υποβάλει στο Συμβούλιο επανεξέταση της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των συστημάτων και των υπηρεσιών στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος ή των διαστημικών προγραμμάτων της Ένωσης, καθώς και πρόταση για την τροποποίησή της ώστε να αντιμετωπιστεί καλύτερα το νέο τοπίο των διαστημικών απειλών. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι τα σχετικά εργαλεία της ΕΕ μπορούν να κινητοποιηθούν εγκαίρως και συντονισμένα όποτε βρίσκονται αντιμέτωπα με διαστημική απειλή που μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια και την άμυνα της Ένωσης. Ταυτόχρονα, η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειες συνεργασίας με τους εταίρους για την προώθηση του καθορισμού προτύπων υπεύθυνης συμπεριφοράς στο διάστημα στο πλαίσιο του ΟΗΕ σε όλο το φάσμα των διαστημικών δραστηριοτήτων, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στην προώθηση της ασφάλειας στο διάστημα, καθώς και στη διαφύλαξη της σταθερής, ασφαλούς και βιώσιμης χρήσης του διαστήματος για ειρηνικούς σκοπούς.

Υπενθυμίζοντας ότι η επίγνωση του διαστημικού τομέα αποτελεί προνόμιο κάθε κυρίαρχου κράτους, το Συμβούλιο εκφράζει ταυτόχρονα την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες των ενδιαφερόμενων κρατών μελών να ανταλλάσσουν πληροφορίες με την ΕΕ στον τομέα αυτό. Ενθαρρύνει τη συνεργατική ανάπτυξη πρόσθετων ειδικών δυνατοτήτων που απαιτούνται για την επίγνωση του διαστημικού τομέα στα κράτη μέλη και επαναλαμβάνει τη στήριξή του για την ενίσχυση των ενωσιακών δυνατοτήτων επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης τον καθοριστικό ρόλο του δορυφορικού κέντρου (SatCen) της ΕΕ στη στήριξη της αυτόνομης λήψης αποφάσεων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, και χαιρετίζει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες του ύπατου εκπροσώπου και των κρατών μελών να ενισχύσουν το SatCen ώστε να ισχυροποιήσουμε την αυτόνομη γεωχωρική μας ικανότητα συλλογής πληροφοριών, όπως δηλώνεται στη στρατηγική πυξίδα. Εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την εν εξελίξει αξιολόγηση των πιθανών επιλογών για την ανάπτυξη μιας πιθανής νέας κυβερνητικής υπηρεσίας γεωσκόπησης της ΕΕ, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες και προγραμματισμένες δυνατότητες και πρωτοβουλίες και θα μεριμνά για την κάλυψη των αναγκών που εντοπίζονται, με βάση την εμπειρογνώσια και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ του SatCen της ΕΕ και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA). Το Συμβούλιο τονίζει επίσης τη σημασία των ασφαλών επικοινωνιών και των ασφαλών συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης προς υποστήριξη τόσο του αμυντικού όσο και του μη στρατιωτικού τομέα.

28. Η ΕΕ εδραιώνει περαιτέρω τη θέση της ως ισχυρότερου παράγοντα ασφάλειας στη θάλασσα σύμφωνα με την αναθεωρημένη στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα (EUMSS) και το σχέδιο δράσης της⁴. Οι Συντονισμένες Παρουσίες στη Θάλασσα (ΣΠΘ) καθιστούν δυνατή την αυξημένη θαλάσσια παρουσία και εμβέλεια της Ευρώπης στον Κόλπο της Γουινέας, καθώς και στον Βορειοδυτικό Ινδικό Ωκεανό, συμβάλλουν στην ασφάλεια στη θάλασσα με κοινή επίγνωση, ανάλυση και πληροφόρηση και προωθούν το διεθνές δίκαιο, ιδίως την UNCLOS. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της έννοιας των ΣΠΘ, καλεί την ΕΥΕΔ να υποβάλει ταχέως προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωσή της και συμφωνεί με την παράταση της σχετικής εντολής έως την άνοιξη του 2026 για τον Κόλπο της Γουινέας και έως την άνοιξη του 2025 για τον Βορειοδυτικό Ινδικό Ωκεανό. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τον ύπατο εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να οργανώνουν ασκήσεις για την ασφάλεια στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένων ετήσιων ασκήσεων για το ναυτικό και την ακτοφυλακή των κρατών μελών. Εκφράζει ικανοποίηση για τη συμμετοχή κρατών μελών και αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ στην άσκηση MARSEC για την ασφάλεια στη θάλασσα, που διοργανώθηκε από την Ισπανία τον Μάιο του 2024.

Αέρας

29. Ο τομέας του αέρα συνιστά έναν ολόενα και πιο κορεσμένο και διαφιλονικούμενο χώρο. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον στρατηγικό προβληματισμό για τη διασφάλιση ελεύθερης, ασφαλούς και προστατευμένης ευρωπαϊκής πρόσβασης στον εναέριο χώρο, σύμφωνα με τη στρατηγική πυξίδα. Προσβλέπει σε πρόταση για μια ειδική στρατηγική της ΕΕ για τον εναέριο χώρο στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, με σκοπό την έγκρισή της το 2025.

⁴ 14280/23.

30. Το Συμβούλιο ζητεί την ταχεία εφαρμογή της κοινής ανακοίνωσης με θέμα τη σχέση κλίματος και ασφάλειας⁵. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως την ανάπτυξη δυνατοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης και ανάλυσης προοπτικών, τη δημιουργία του μηχανισμού στήριξης για το κλίμα και την άμυνα, τη συμμετοχή περιβαλλοντικών συμβούλων σε όλες τις αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ έως το 2025, και την πλήρη θέση σε λειτουργία της ειδικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας της ΕΕ. Το Συμβούλιο καλεί την ΕΥΕΔ, από κοινού με την Επιτροπή, να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί. Το Συμβούλιο ζητεί μετ' επιτάσεως να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εργαλεία και τα μέσα αμυντικών δυνατοτήτων της ΕΕ για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης. Χαιρετίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για την εκπόνηση εθνικών στρατηγικών με σκοπό την προετοιμασία των ενόπλων δυνάμεών τους για την κλιματική αλλαγή και αναγνωρίζει το δίκτυο της ΕΕ για το κλίμα και την άμυνα ως πλατφόρμα αναφοράς για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη διερεύνηση ευκαιριών συνεργασίας. Επιπλέον, υπό το πρίσμα των επιπτώσεων και των κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη για επαρκή δράση προσαρμογής και μετριασμού της κλιματικής αλλαγής μεταξύ των μελών των ενόπλων δυνάμεων. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της βιωσιμότητας μειώνει το αποτύπωμα άνθρακα, το κόστος, καθώς και την επιμελητειακή επιβάρυνση, ενισχύοντας παράλληλα την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Χαιρετίζει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες του φόρουμ διαβούλευσης για τη βιώσιμη ενέργεια στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας στο πλαίσιο αυτό.

⁵ 11283/23.

Εταιρικές σχέσεις

31. Οι εταιρικές σχέσεις για την ειρήνη, την ασφάλεια και την άμυνα αποτελούν απαραίτητο πυλώνα των προσπαθειών της ΕΕ για την προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ΕΕ είναι πλήρως προσηλωμένη στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, στην προάσπιση της βασισμένης σε κανόνες διεθνούς τάξης και στην ενίσχυση της αποτελεσματικής πολυμερούς προσέγγισης σε όλα τα επίπεδα, με τα Ηνωμένα Έθνη στον πυρήνα της. Η ΕΕ θα συνεχίσει να ενισχύει, να εμβαθύνει και να επεκτείνει περαιτέρω εξατομικευμένες και αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις με διμερείς και πολυμερείς εταίρους, με βάση κοινές αξίες και συμφέροντα, σύμφωνα με τη στρατηγική πυξίδα και τις καθιερωμένες διαδικασίες.
32. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση όσον αφορά τη συνεχιζόμενη ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΟΗΕ για τις ειρηνευτικές επιχειρήσεις και τη διαχείριση κρίσεων, καθώς και την εφαρμογή των κοινών προτεραιοτήτων για την περίοδο 2022-2024⁶. Η επικείμενη διάσκεψη κορυφής του ΟΗΕ για το μέλλον αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την αναζωογόνηση του πολυμερούς συστήματος και για να καταστεί ο ΟΗΕ κατάλληλος για το μέλλον, καθώς και πιο αντιπροσωπευτικός του σημερινού κόσμου και των σημερινών κοινωνιών, ώστε να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη στα θεσμικά όργανα και μεταξύ των μελών του ΟΗΕ. Το Συμβούλιο υποστηρίζει το νέο θεματολόγιο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για την ειρήνη και προσβλέπει στις συστάσεις του για την ενίσχυση του συλλογικού μας συστήματος ειρήνης και ασφάλειας με σκοπό την καλύτερη πρόληψη, διαχείριση και επίλυση των συγκρούσεων τόσο σε παραδοσιακούς όσο και σε νέους τομείς, όπως αντικατοπτρίζονται στο σύμφωνο για το μέλλον. Χαιρετίζει τις εργασίες για τη συνέχιση της ανάπτυξης της στρατηγικής εταιρικής σχέσης ΟΗΕ-ΕΕ για την ειρήνη και την ασφάλεια, ώστε να προσαρμοστεί στη νέα γεωπολιτική πραγματικότητα, μεταξύ άλλων με σκοπό την έγκριση μιας νέας δέσμης προτεραιοτήτων για την περίοδο 2025-2027.

⁶ 5451/22.

33. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η στρατηγική εταιρική σχέση της ΕΕ με το ΝΑΤΟ, η οποία βασίζεται στον ισχυρό διατλαντικό δεσμό, είναι απαραίτητη για την ευρωατλαντική ασφάλεια και σταθερότητα, όπως καταδείχθηκε εκ νέου στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Το Συμβούλιο παραμένει πλήρως προσηλωμένο στην περαιτέρω ενίσχυση, εμβάθυνση και επέκταση αυτής της αμοιβαία επωφελούς εταιρικής σχέσης, μέσω του πολιτικού διαλόγου και της συνεργασίας στο πλαίσιο των τριών κοινών δηλώσεων του 2016, του 2018 και του 2023, και με πλήρη σεβασμό των συμφωνημένων κατευθυντήριων αρχών της διαφάνειας, της αμοιβαιότητας και της συμμετοχικότητας, καθώς και της αυτονομίας και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και των δύο οργανισμών. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον πολιτικό διάλογο, την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, την ασφάλεια και την άμυνα, τη χειραγώγηση πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό, την ανθεκτικότητα, τη στρατιωτική κινητικότητα, τις ασκήσεις, τις επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων, το διάστημα, το κλίμα και την άμυνα, τις αναδυόμενες και ανατρεπτικές τεχνολογίες, τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια και την ανάπτυξη δυνατοτήτων για τους εταίρους.

34. Προκειμένου να αναβαθμιστεί η εταιρική σχέση ΕΕ-NATO, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη επικαιροποίησης της κοινής δέσμης προτάσεων και ανάπτυξης και έγκρισης ενός νέου, περιεκτικού και μελλοντοστραφούς εγγράφου εφαρμογής που θα καλύπτει το πλήρες φάσμα της συνεργασίας ΕΕ-NATO πριν από το τέλος του 2024. Υπό το πρίσμα της αυξημένης συνεργασίας στον τομέα της άμυνας, της αυξανόμενης συνεκτικότητας των εκροών μεταξύ των αντίστοιχων διαδικασιών αμυντικού σχεδιασμού και ανάπτυξης δυνατοτήτων, των κοινών προμηθειών και των ευρωπαϊκών βιομηχανικών επενδύσεων στον τομέα της άμυνας, το Συμβούλιο ζητεί αυξημένο επίπεδο συνεργασίας, συντονισμό και απρόσκοπτη ανταλλαγή πληροφοριών χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς διακρίσεις, μέσω ασφαλών συστημάτων επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαβαθμισμένων πληροφοριών σε επίπεδο προσωπικού. Τονίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών σε επίπεδο προσωπικού μεταξύ του ΕΟΑ και του NATO, συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Υποστήριξης και Προμηθειών του NATO (NSPA) και του επιταχυντή αμυντικής καινοτομίας για τον Βόρειο Ατλαντικό (DIANA). Το Συμβούλιο καλεί τον ΕΟΑ να τηρεί τακτικά ενήμερα τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται έως την οριστικοποίηση της εν λόγω ρύθμισης. Το Συμβούλιο προσβλέπει στην επικείμενη ένατη έκθεση προόδου σχετικά με την κοινή δέσμη προτάσεων που θα υποβληθεί από κοινού από τον ύπατο εκπρόσωπο και τον Γενικό Γραμματέα του NATO.

35. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη δέσμευση της ΕΕ για την πρόληψη των συγκρούσεων και την ειρηνευτική διαμεσολάβηση, η οποία αποτελεί ουσιαστική πτυχή του παγκόσμιου ρόλου της ΕΕ στην προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, ζητεί τη φιλόδοξη ενίσχυση της εργαλειοθήκης της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους πολυμερείς εταίρους, ώστε να προωθήσουν μαζί τομείς κοινού ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι η αποτελεσματική πολυμερής προσέγγιση πρέπει να παραμείνει ο ακρογωνιαίος λίθος της συνεργασίας για την ειρήνη και την ασφάλεια. Ειδικότερα, το Συμβούλιο προσβλέπει στην ανάπτυξη κοινού ειδικού χάρτη πορείας ΕΕ-ΟΑΣΕ για την πρόληψη των συγκρούσεων και τη διαχείριση κρίσεων, σύμφωνα με τη στρατηγική πυξίδα.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας για την ΕΕ να αναπτύξει μια ακόμη πιο στενή και φιλόδοξη εταιρική σχέση με την Αφρική για την ειρήνη, την ασφάλεια, τη διακυβέρνηση και την ανάπτυξη, με βάση αμοιβαία επωφελή θεματολόγια, διδάγματα, κοινό βαθύτερο προβληματισμό με τους Αφρικανούς εταίρους σχετικά με τις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες και προκλήσεις, καθώς και εξατομικευμένες, σταδιακές και σπονδυλωτές λύσεις.

Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η ασφάλεια της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής και της Ευρώπης είναι βαθιά αλληλένδετες και ζητεί ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας με περιφερειακούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου Συνεργασίας του Περσικού Κόλπου.

36. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της περαιτέρω ανάπτυξης της διμερούς συνεργασίας και των ειδικών διαλόγων για την ασφάλεια και την άμυνα, συμπεριλαμβανομένων των θεματικών. Υπενθυμίζει ιδίως την ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας με τους διατλαντικούς εταίρους. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία μιας πιο στρατηγικής προσέγγισης για την ειρήνη, την ασφάλεια και την άμυνα με τρίτες χώρες, μέσω της ενίσχυσης της εργαλειοθήκης εταιρικής σχέσης της ΕΕ, με πλήρη συμμετοχή των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπογραμμίζει το νέο μέσο εταιρικής σχέσης για την ασφάλεια και την άμυνα και προσβλέπει στην εφαρμογή του με στοχευμένο και αμοιβαία επωφελή τρόπο. Στο ίδιο πλαίσιο, χαιρετίζει την υπογραφή των εταιρικών σχέσεων ασφάλειας και άμυνας με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και προσβλέπει στην υπογραφή των επιπλέον εταιρικών σχέσεων ασφάλειας και άμυνας, αρχής γενομένης με τη Νορβηγία. Η πρώτη διοργάνωση του φόρουμ Σούμαν για την ασφάλεια και την άμυνα τον Μάρτιο του 2023 προσέφερε μια μοναδική πλατφόρμα για ανταλλαγές απόψεων σε πολιτικό επίπεδο με διμερείς και πολυμερείς εταίρους σχετικά με βασικές προκλήσεις στον τομέα της ειρήνης, της ασφάλειας και της άμυνας. Το Συμβούλιο προσβλέπει στη δεύτερη διοργάνωσή του στις 28-29 Μαΐου 2024.
-

Δέσμευση για τη στρατιωτική κινητικότητα 2024

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι:

- Η ταχεία, αποτελεσματική και απρόσκοπτη μετακίνηση των στρατιωτικών δυνάμεων είναι ζωτικής σημασίας για την ευρωπαϊκή ασφάλεια και άμυνα, καθώς επιτρέπει την αξιόπιστη και ταχεία αντίδραση σε απειλές και προκλήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Αυτό ισχύει επίσης στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) της ΕΕ και ιδίως όσον αφορά την υλοποίηση της ενωσιακής ικανότητας ταχείας ανάπτυξης (EU RDC), όπως ορίζεται στη στρατηγική πυξίδα της ΕΕ. Είναι εξίσου σημαντική για τις εθνικές και τις πολυεθνικές δραστηριότητες, ιδίως στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.
- Η δέσμευση για τη στρατιωτική κινητικότητα του 2018 συνέβαλε σημαντικά στις προσπάθειες της ΕΕ υπέρ της στρατιωτικής κινητικότητας. Τώρα απαιτείται μια ανανεωμένη δέσμευση, με βάση ευρύτερες και πιο φιλόδοξες στοχεύσεις για την αντιμετώπιση των εναπομενόντων κενών και της αυξανόμενης ανάγκης ανθεκτικότητας και ετοιμότητας σε ένα ολοένα και πιο δύσκολο γεωστρατηγικό περιβάλλον στη γειτονία της ΕΕ, ιδίως μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας αλλά και πέραν αυτής, λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση 360 μοιρών.

- Η επιτάχυνση των μετακινήσεων από τον αέρα, τη γη και τη θάλασσα και η αύξηση της συνολικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κυβερνοχώρου, είναι ουσιαστικής σημασίας. Η μετακίνηση στρατιωτικών δυνάμεων μεγάλης κλίμακας με ελάχιστη προειδοποίηση, συμπεριλαμβανομένου του στρατιωτικού προσωπικού, του υλικού και του εξοπλισμού τους εντός και εκτός της ΕΕ, απαιτεί συντονισμένη προσπάθεια σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο ακόμη και σε καιρό ειρήνης. Η εφαρμογή μιας προσέγγισης για το σύνολο της διοίκησης και το σύνολο της κοινωνίας και η συμβολή σε περισσότερες συνέργειες μεταξύ στρατιωτικών και μη στρατιωτικών αναγκών με αμοιβαία ενισχυτικό τρόπο, ιδίως από την άποψη της διπλής χρήσης, είναι ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο αυτό, όπως ορίζεται επίσης στο σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα 2.0.
- Η ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας στην ΕΕ απαιτεί επαρκείς πόρους και επενδύσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία μετακίνηση δυνάμεων και εξοπλισμού, με την επιφύλαξη του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των διαπραγματεύσεων για το μελλοντικό πλαίσιο.
- Οι εθνικές δεσμεύσεις των κρατών μελών διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την επιτυχή επίτευξη του κοινού στόχου ενός καλά συνδεδεμένου δικτύου στρατιωτικής κινητικότητας, το οποίο θα βασίζεται σε πολυτροπικούς διαδρόμους και κόμβους μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων κόμβων επιμελητείας, με μειωμένα χρονοδιαγράμματα και διοικητικά εμπόδια καθώς και με ανθεκτικές, κυβερνοασφαλείς, καλύτερα προετοιμασμένες και βιώσιμες δυνατότητες.

- Το σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα 2.0 στηρίζει τα κράτη μέλη στην υλοποίηση των δεσμεύσεων που παρατίθενται κατωτέρω, με την ΕΥΕΔ, τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας και άλλες σχετικές οντότητες και οργανισμούς της ΕΕ. Επιπλέον, τα έργα της PESCO για τη «Στρατιωτική κινητικότητα» και το «Δίκτυο κέντρων υλικοτεχνικής υποστήριξης στην Ευρώπη και υποστήριξης επιχειρήσεων» διευκολύνουν την υλοποίηση ορισμένων νέων δεσμεύσεων.
- Η τρίτη κοινή δήλωση για τη συνεργασία ΕΕ-NATO αναγνωρίζει τα απτά επιτεύγματα στον τομέα της στρατιωτικής κινητικότητας, αλλά ζητεί επίσης την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα. Μια συνεκτική και αμοιβαία ενισχυόμενη προσέγγιση με τις προσπάθειες του NATO για τη στρατιωτική κινητικότητα, με πλήρη σεβασμό των κατευθυντήριων αρχών που διέπουν την εταιρική σχέση ΕΕ-NATO, δηλαδή της συμμετοχικότητας, της διαφάνειας, της αμοιβαιότητας και της αυτονομίας λήψης αποφάσεων, είναι ουσιαστικής σημασίας και κοινού ενδιαφέροντος τόσο για τους δύο οργανισμούς όσο και για όλα τα κράτη μέλη. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να ενταθεί η συνεργασία με απτό και επιχειρησιακό τρόπο, ώστε να διασφαλιστεί ότι η στρατιωτική κινητικότητα παραμένει «εμβληματική» πτυχή της συνεργασίας ΕΕ-NATO.
- Η συμμετοχή τρίτων χωρών σε σχετικά έργα PESCO εξακολουθεί να παρέχει προστιθέμενη αξία, μεταξύ άλλων από διατλαντική σκοπιά και από τη σκοπιά ΕΕ-NATO, σύμφωνα με τους συμφωνηθέντες όρους και αρχές⁷.

⁷ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/1639 του Συμβουλίου.

Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δέσμευση των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις ακόλουθες δράσεις το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από το 2026, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις εθνικές διαδικασίες, τις συνταγματικές απαιτήσεις των επιμέρους κρατών μελών όσον αφορά την εθνική τους επικράτεια και τις στρατιωτικές μετακινήσεις και μεταφορές, καθώς και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των πολιτικών τους στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας:

1. Να δοθεί προτεραιότητα στις επενδύσεις σε υποδομές διπλής χρήσης στον τομέα των μεταφορών, εφαρμόζοντας τις «στρατιωτικές απαιτήσεις στρατιωτικής κινητικότητας εντός και πέραν της ΕΕ», με σκοπό την επείγουσα ολοκλήρωση των διαδρόμων προτεραιότητας της ΕΕ για στρατιωτικές μετακινήσεις μεγάλης κλίμακας και με ελάχιστη προειδοποίηση, όπως προσδιορίζονται από κοινού από την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, συμπεριλαμβανομένου του Στρατιωτικού Επιτελείου της ΕΕ, σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ, λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση 360 μοιρών. Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα δοθεί στις επενδύσεις σε υποδομές διπλής χρήσης στον τομέα των μεταφορών που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα σημεία συμφόρησης για στρατιωτικές μετακινήσεις ή που έχουν υψηλή στρατιωτική προστιθέμενη αξία για κάποιον άλλον λόγο.
2. Να καταστούν δυνατές, να ενισχυθούν και να τοποθετηθούν οι αναγκαίες υποδομές και εγκαταστάσεις πολυτροπικών μεταφορών σε μια δικτυωμένη προσέγγιση κατά μήκος αυτών των διαδρόμων, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αξιοποίησης των σχετικών έργων PESCO. Αυτό θα μπορούσε να ισχύσει, για παράδειγμα, για τα κέντρα υλικοτεχνικής υποστήριξης και τους βοηθητικούς χώρους, τα κέντρα υποστήριξης των εφοδιοπομπών, τις υποδομές φόρτωσης και εκφόρτωσης, τις υποδομές υποστήριξης καυσίμων κλπ.

3. Να χορηγούνται άδειες διασυνοριακής κυκλοφορίας εντός τριών εργάσιμων ημερών κατά μέγιστο, αν και είναι δεδομένο ότι η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί σημαντικές προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τα υπερμεγέθη φορτία και τα επικίνδυνα εμπορεύματα. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα δώσουν επειγόντως προτεραιότητα σε μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι αυτό το επίπεδο φιλοδοξίας μπορεί να επιτευχθεί σε περιόδους κρίσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της EU RDC, καθώς και με σκοπό τη διευκόλυνση θεματικών ασκήσεων, είτε στο πεδίο είτε επί χάρτου. Τα μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, «μόνιμες» διπλωματικές εξουσιοδοτήσεις για δραστηριότητες στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ, καθώς και του ΝΑΤΟ και άλλων εθνικών και πολυεθνικών πλαισίων, ιδίως μέσω ρυθμίσεων βασισμένων σε ειδικούς διαδρόμους και διαδικασίες στρατιωτικής κινητικότητας, καθώς και με την ανάπτυξη και την εφαρμογή ψηφιοποιημένων και εναρμονισμένων διαδικασιών, όπου είναι δυνατόν. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να δημιουργήσουν πολυμερείς/διμερείς μηχανισμούς συντονισμού με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνιση και βελτίωση των διαδικασιών κατά μήκος των κύριων διαδρόμων.
4. Να προωθηθούν οι προσπάθειες για την εδραίωση των μηχανισμών συντονισμού και συνεργασίας. Για τον σκοπό αυτό, θα αποτελέσει εποικοδομητική βάση για τα κράτη μέλη η σύσταση μιας διυπουργικής και διυπηρεσιακής ομάδας συντονισμού σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με την προσέγγιση του συνόλου της διοίκησης, για την αποτελεσματική βελτίωση των ροών πληροφοριών και την ενίσχυση του συντονισμού σε καθημερινή βάση μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων, οργανισμών και (τοπικών ή περιφερειακών) αρχών. Επιπλέον, το εθνικό δίκτυο ΕΠΣ που δημιουργήθηκε με το έργο «Στρατιωτική Κινητικότητα» της PESCO θα διασφαλίσει την ταχεία διεκπεραίωση των αιτημάτων για διασυνοριακές μετακινήσεις και θα συνεχίσει τις ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων, αξιολογώντας παράλληλα πρόσθετα καθήκοντα κατά τη διάρκεια του 2024.

5. Να διασφαλιστεί κατά προτεραιότητα η πρόσβαση των ενόπλων δυνάμεων σε σχετικούς τρόπους μεταφοράς, δίκτυα και πόρους, συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου εναέριου χώρου, μεταξύ άλλων μέσω του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ, για τη στήριξη των εθνικών προσπαθειών, ιδίως σε περιόδους κρίσης και συγκρούσεων και, όπου είναι δυνατόν, ήδη σε καιρό ειρήνης, με πλήρη σεβασμό της κυριαρχίας των κρατών μελών της ΕΕ επί της εθνικής τους επικράτειας και των εθνικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων σχετικά με τις στρατιωτικές μετακινήσεις. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα της αναγκαίας ικανότητας, μεταξύ άλλων με τη σύναψη στρατηγικών εταιρικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένων κοινών ή εθνικών πρωτοβουλιών, ιδίως συμβάσεων-πλαισίων με τους παρόχους μη στρατιωτικών μεταφορών.
6. Να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη συνεργασία εντός των στρατηγικών διαδρόμων. Αυτό μπορεί, για παράδειγμα, να επιτευχθεί μέσω σχετικών έργων PESCO και μέσω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (EOA).
7. Να ενισχυθεί η συνολική ανθεκτικότητα σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοασφάλειας. Τα απτά μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την συνεξέταση των πτυχών της στρατιωτικής κινητικότητας στις εκτιμήσεις κινδύνων κυβερνοασφάλειας σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, με σκοπό την ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας των συστημάτων και υπηρεσιών μεταφορών διπλής χρήσης σε εθνικό επίπεδο.

8. Να υποστηρίζονται και να διεξάγονται ασκήσεις εν είδει δοκιμής για διασυνοριακές στρατιωτικές μετακινήσεις σε όλους τους τομείς, ιδίως άδειες, σχετικές ρυθμίσεις, διαδικασίες και διατάξεις, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών ασκήσεων επί χάρτου της ΕΕ για τη στρατιωτική κινητικότητα, πραγματικών στρατιωτικών ασκήσεων της ΕΕ που συνδέονται επίσης με την EU RDC, ή μέσω της συμμετοχής σε άλλες πολυεθνικές ασκήσεις, κατά περίπτωση.
9. Να αναπτυχθούν οι αναγκαίες αμυντικές δυνατότητες για τις στρατιωτικές μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων στρατηγικών μεταφορών, με βάση τα πορίσματα της CARD και τις προτεραιότητες ανάπτυξης δυνατοτήτων της ΕΕ για το 2023, ιδίως την προτεραιότητά της «Στρατιωτική κινητικότητα», σύμφωνα με την αρχή του ενιαίου συνόλου δυνάμεων.
10. Για τον μετριασμό των ελλείψεων στις υφιστάμενες ικανότητες που έχουν αντίκτυπο στην ταχεία ανάπτυξη, διατήρηση και αναδιάταξη στρατιωτικού εξοπλισμού και προσωπικού εντός και εκτός της ΕΕ, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν κοινές δομημένες λύσεις για τις στρατηγικές δυνατότητες μεταφοράς για όλους τους τρόπους μεταφοράς, κατά περίπτωση.

11. Να υποστηριχθούν εν εξελίξει πρωτοβουλίες για την ψηφιοποίηση των τελωνειακών διατυπώσεων που σχετίζονται με τον στρατιωτικό τομέα με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου κατά τη μετακίνηση στρατευμάτων και υλικού από και προς το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη της ΕΕ δεσμεύονται να αυξήσουν τη συνεργασία μεταξύ τους και με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως τον ΕΟΑ και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, σε συντονισμό με το ΝΑΤΟ, ακολουθώντας παράλληλα μια προσέγγιση για το σύνολο της διοίκησης και το σύνολο της κοινωνίας.
12. Να προωθηθεί η συστηματική προσέγγιση των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών ενημερωτικών εκστρατειών, για παράδειγμα σε σχέση με (πραγματικές) ασκήσεις, και ενεργειών για την ευαισθητοποίηση και την αύξηση της κατανόησης όσον αφορά τη σημασία της στρατιωτικής κινητικότητας.
13. Εργαζόμενα προς τον στόχο του συγχρονισμού των προσπαθειών, τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν στενότερη ευθυγράμμιση σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των αντίστοιχων πολιτικών, δογμάτων και κατευθυντήριων γραμμών, αξιοποιώντας πλήρως τις ευκαιρίες που απορρέουν από τη συμμετοχή τόσο στην ΕΕ όσο και στο ΝΑΤΟ.

Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τη δέσμευση των κρατών μελών να τροποποιήσουν, κατά περίπτωση, τα εθνικά σχέδια για τη στρατιωτική κινητικότητα, όπως απαιτείται έως το τέλος του 2024 και θα προβαίνει σε αξιολόγηση της προόδου σε ετήσια βάση.